

дива у найближчий період часу. У трендах відроджуються зернисті малюнки, насичені чорнилами та сюжети вінтажних коміксів. Оскільки комікси були народжені в епоху примітивних технологій друку, дизайнери часто використовували півтони або спрощене фарбування для передачі кольору. За рахунок зернистої текстури та глибини такий підхід може вдихнути нове життя у сучасні мінімалістські тенденції, наприклад, плоский дизайн.

Таким чином, у розробці візуального контенту обізнаність в сучасних тенденціях є необхідною складовою діяльності фахівця Digital-дизайну. Тренди можуть відроджуватися, осучаснюватися або бути актуальними впродовж декілька сезонів. Головним критерієм розвитку трендів стає орієнтація на суспільні процеси та адаптація до запитів потенційного споживача.

Література

1. Тренды в SMM 2022: мнение экспертов. *SMM DAY по эффективному просуванню в соціальних мережах* : онлайн-конференція, 28 жовт. 2021 р. URL: <https://www.youtube.com/watchv=Yqnwubun-Hs> (дата звернення: 28.10.2021).

УДК 005.9(477)"193"

*Кудлай В. О.,
Музика О. М.*
/ м. Маріуполь /

КУЛЬТУРА ДІЛОВОДСТВА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСІВ ЗМІЦНЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В 1930-Х РОКАХ

Актуалізація студіювань феномену культури діловодства спостерігається у наукових публікаціях вітчизняних документознавців та культурологів з кінця ХХ століття. Власне визначення поняття «культура діловодства» зустрічаємо в роботах Ю.І. Палехи, який підсумовує, що культура діловодства визначається інформаційними технологіями збору вихідних даних, їх накопичення, зберігання, обробки і передання за допомогою найновітніших технічних засобів [1, с.40]. Маємо відзначити, що вплив на культуру діловодства безперечно мають практики використання технологій, оргатехніки в процесах документування, проте не меншого значення мають нормативно-правові акти, методичні розробки, що регламентують діловодство в той чи інший час.

З середини 1930-х років в діловодстві спостерігається зміцнення партійно-адміністративних методів управління. Укріплення партійного контролю над роботою державного апарату, номенклатурний принцип розподілу та призначення кадрів робили органи державної влади фактично обмеженими у виробленні рішень щодо керування документальними процесами. Партійним органам суворо заборонялось робити копії та витяги з

протоколів партійних директив. На загал проголошувалось, що керуючись цими директивами радянські органи приймають свої відповідні постанови та інші правові акти, в більшості випадків вони дослівно відтворювали рішення партійних інстанцій. Директивні листи партії мали статус обов'язкових для виконання будь-якою установою, до якої ці документи надходили. Керівна роль партії виражалась також у вимогах подання значної кількості різного роду звітів в партійні інстанції, які далеко не завжди сприяли підвищенню виконавчої дисципліни. Практика партійно-радянського діловодства не тільки повністю залежала від системи управління, а й сама формувала цю систему [2, с. 72]. Посилення тоталітарної системи обмежувало права республік, з іншого – спроби створити союзний орган управління архівною справою та діловодством зустрічали опір. Партійно-урядові органи на місцях почали організовувати кампанії «чисток», в яких вітчизняні науковці-архівісти зазнавали нищівної критики на сторінках архівознавчих видань «Радянський архів» та «Архіви Радянської України». Досвідчених фахівців звільняли з роботи, деяких з них арештовували. В цей період ліквідовано низку наукових установ, зокрема, у 1934 р. призупинив свою діяльність Інститут раціоналізації управління.

Повноваження щодо діяльності в сфері раціоналізації управління та діловодства делеговано відомствам, які готували й розсилали підвідомчим установам галузеві нормативні та методичні матеріали (вказівки, правила, інструкції, циркуляри). Деякі успіхи відомствами були досягнуті в раціоналізації кадрової документації, робились спроби вдосконалити роботу зі зверненнями громадян. В цей же час розроблялися певні теоретичні засади експертизи цінності документів, передусім раціональні способи розв'язання проблем відбору документів. Були визначені основні критерії експертизи цінності документів, їх категорій, що підлягають постійному, тривалому та тимчасовому зберіганню. Підготовлені й впроваджені перші методичні посібники з визначення цінності документів, встановлені переліки документів, які призначалися для зберігання, з встановленням строків зберігання, у тому числі з метою відбору для постійного зберігання в архівах. Зазначені переліки також використовувались як класифікатори службової документації, що сприяло вдосконаленню організації діловодства в установах і зумовило якісний склад документів державних архівів.

У 1938 р. Центральне архівне управління з мережею архівних установ передано Наркомату Внутрішніх Справ, а в березні 1939 р. архіви перейшли до НКВС СРСР, й довгий час знаходились у підпорядкуванні цього наймогутнішого виконавчо-адміністративного відомства уряду. Встановилася нова структура архівних установ й жорстка система повноважень у виданні організаційно-розпорядчої документації [3, с.55].

Зміни в підпорядкуванні архівної справи в СРСР спричинили перегляд організації управління архівною справою та діловодством в УРСР. З березня 1939 р. ЦАУ було перетворене на архівний відділ, а з червня 1941 р. – в архівне управління НКВС УРСР. Наслідком включення архівів до системи НКВС стала чітка централізація і секретність. Засекреченими виявилися не

тільки документи, які становили державну або військову таємницю, а й відомості про роботу самих архівів. Прикладом тому стало створення секретних архівних путівників з грифом «для службового користування».

Потреби у реорганізації наукових сил в галузі діловодства були спричинені відсутністю єдиного методологічного центру, який мав би координувати роботу установ в галузі управління діловодством, неузгодженістю в діяльності окремих відомств. У 1941 р. відбулася перша міжгалузєва нарада, в проєкті рішення якої зафіксовані питання розробки нормативної бази діловодства, проведення уніфікації управлінської документації, організації системи підготовки і перепідготовки діловодів. У спеціальних публікаціях тих часів починають порушуватись питання відновлення системи діловодства попереднього періоду й удосконалення вимог до документування управлінської інформації.

В ході окупації територій німецько-фашистською армією першочерговим завданням для держави стала евакуація документів на підконтрольні території. Невідкладному і обов'язковому вивезенню підлягали таємничі і надтаємничі фонди, які мали оперативне значення для НКВС. Оперативні і наукові завдання документознавців в евакуації полягали в розробці документів для виявлення контрреволюційних елементів, упорядкуванні довідників для органів державної безпеки, підготовці інформації про ворожі політичні сили в Україні тощо.

Отже, з початку 1930-х років спостерігався поступовий відхід від використання української мови у діловодстві. Виданням навчальних посібників з діловодства, розробленням архівістами принципів експертизи цінностей документів і здійснення її безпосередньо в установах відбувалося під контролем представників архіву. Підвищенню рівня культури роботи з документами, розробленню теоретичних засад виконання діловодних процесів мала сприяти діяльність Всеукраїнського інституту раціоналізації управління. З середини 1930-х років роботу щодо раціоналізації діловодних процесів було передано галузєвим відомствам, які розробляли інструкції та правила роботи з документацією для установ. Відсутність централізованого керування діловодством, порушення зв'язків діловодства та архівної справи, припинення розвідок з розроблення раціональних способів організації діловодства призвели до зниження культури праці у цій сфері практичної діяльності. У спеціальних публікаціях тих часів починають порушуватися питання щодо посилення ролі архівів у нормативному та методичному забезпеченні організації діловодства.

Література

1. Палеха Ю.І. Визначення і структура культури діловодства / Ю.І. Палеха // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2004. – №4. – С. 40-44.
2. Булюліна Е.В. Из истории документирования деятельности местного партийно-государственного аппарата в 1930-е гг. / Е.В. Булюліна // Делопроизводство. – 2005. – № 1. – С.72-75.

3. Палеха Ю.І. Організація сучасного діловодства: навч. пос. / Ю.І. Палеха. – К.: Кондор, 2007. – С.54-57.

УДК 793(477)"2014/..."

Кузьменко Т. Г.
/ м. Київ /

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СВЯТКОВОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ ПІД ВПЛИВОМ РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ

В сучасних умовах розвитку національної культури, можна чітко зазначити, що «Революція гідності» внесла свої корективи у переосмислення нашої історії і культури. Саме події кінця 2013 року – початку 2014 року дали початок тим політичним і соціокультурним змінам які ми спостерігаємо і донині. Відбулася серйозні трансформаційні процеси, що вплинули на формування національної свідомості та ідентичності несучи якісні зміни і в культурному просторі. Так на думку учасників тих подій то: «Революція Гідності – відбиток у серцях українців, слід на сторінках історії та скорбота й жаль у душах народу. Це переверот, зміна ментальності, політичної ідентичності» [7, С. 192].

Під впливом Революції Гідності набув популярності новий підхід до розуміння нашої історії і культури, отже з'явилася потреба у переосмисленні важливості змін які відбуваються у святковій культурі українців. Адже події Революції Гідності змінили відношення до традиційних свят, вплинули на появу нових, залучили молоде покоління з сучасними технологіями до піднесення національної ідеї за допомогою святкової культури. Відбулося переосмислення цілого народу, що спричинило появу нових культурних цінностей. Святкова культура є одним із важливих чинників у формуванні культурної ідентичності. Адже вона відображає усі важливі історичні події нашого народу його культурну еволюцію. Багатогранність та історичний розвиток святкової культури дають нам можливість проаналізувати якісні зміни, що відбулися у житті народу та спричиняють активізацію культурно-мистецького життя сьогодення

Характеристика свят залежать від їх особливостей, вони відображають культурні потреби різних соціальних груп етносу, важливі історичні події з минулого, звичаєву обрядовість, також ми їх можемо класифікувати за такими ознаками: суспільно-політичні, виробничо-трудова, сімейно-побутові, календарно-побутові, релігійні, свята мистецтв, спортивні свята, дитячі свята, загальнодержавні, традиційно-сезонні, регіональні, релігійні та ін. [5, С.2]. Під впливом Революції Гідності істотних змін зазнали державні свята, змінилось їх переосмислення, відбулося наповнення їх новим ідейним змістом.

Події Революції Гідності і війна на Сході спричинили нове культурне осмислення, ми почали орієнтуватися на новий український контент. Ті події